

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς”...

...καὶ ἡ Ἐλπίδα
τῆς
᾽Ορθοδοξίας μας

« Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, εἰδώλας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἰδῶλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατά Σου τὴν ἰσχὺν πέπτωκεν... »

Τὸ διεθνὲς σκηνικὸ τοῦ Νεοπαγανισμοῦ*

Μέρος Β΄

Τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου
π. Βασιλείου Ἀ. Γεωργοπούλου (Μ. Th.)

2) Asatru: Ἀποτελεῖ κλάδο τῆς βορειοευρωπαϊκῆς παγανιστικῆς παράδοσης μὲ χώρα καταγωγῆς τὴν Ἰσλανδία, στὴν ὁποία ἀποτελεῖ ἐπίσημῶς ἀναγνωρισμένη θρησκεία ἀπὸ τὸ 1973, χάρη στὶς συντονισμένες προσπάθειες τοῦ Ἰσλανδοῦ παγανιστῆ (Sveinbjorn Beinteinsson 1924-1994), ὁ ὁποῖος θὰ ἐκλεγεῖ καὶ ὁ πρῶτος « ἀρχιερέας » τῆς νεοπαγανιστικῆς αὐτῆς λατρείας¹.

Σημαίνει πρωτίστως πίστη στὸν θεὸ Ases, ὡστόσο, ὅμως, στὴν λατρεία τῆς περιλαμβάνει πίστη καὶ τελετουργίες καὶ σὲ ἄλλους θεοὺς τῆς Ἰσλανδικῆς μυθολογίας, ὅπως καὶ σὲ πνεύματα τῆς γῆς, τῶν δασῶν κ.ἄ.

Παγανιστικὲς Asatru ὀργανώσεις καὶ κοινότητες ὑπάρχουν σήμερα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἰσλανδία, στὸ Βέλγιο, Ὁλλανδία, Ἀγγλία, Ἰσπανία, στὶς Σκανδιναυικὲς χῶρες, Αὐστραλία, Χιλὴ καὶ στὶς Η.Π.Α.

3) Δρυϊδισμός: Πρόκειται γιὰ τὴν ἀναβίωση τῆς παγανιστικῆς λατρείας τῶν ἀρχαίων Κελτῶν², ἡ ὁποία δὲν εἶχε ναοὺς, εἶχε πανθεϊστικὸ καὶ πολυθεϊστικὸ χαρακτῆρα, περιελάμβανε ἀνθρωποθυσίες, καὶ ὡς τόπο λατρευτικῆς συγκέντρωσης εἶχαν τὰ δάση καὶ τὶς σπηλιές. Στὴν κελτικὴ γλῶσσα ἡ λέξις *δρυϊδης* (druid'h) σήμαινε τὸν μάγο, τὸν σοφὸ καὶ δῆλωνε τοὺς ἱερεῖς τῶν ἀρχαίων Κελτῶν. Δρυϊδικὲς νεοπαγανιστικὲς ὀργανώσεις ὑπάρχουν σήμερα στὴν Ἀγγλία, Ἱρλανδία, Γερμανία, Γαλλία, Ἑλβετία, στὶς Κάτω Χῶρες καὶ στὶς Η.Π.Α.

4) Όντινισμός: Μὲ τὸν ὄρο *Όντινισμὸς* ὀνομάζεται ἡ προσπάθεια διαφόρων ὁμάδων καὶ συλλόγων νὰ ἀναβιώσουν τὴν προχριστιανικὴ πολυθεϊστικὴ εἰδωλολατρικὴ θρησκεία τῶν βορειοευρωπαϊκῶν λαῶν, Γερμανῶν, Ἀγγλοσαξόνων, Σκανδιναυῶν κ.ἄ. Ἡ λέξις *Όντινισμὸς* προέρχεται ἀπὸ τὸν κορυφαῖο θεὸ τῆς βορειοευρωπαϊκῆς μυθολογίας τὸν *Όντιν* (Odin) ἢ *Βόνταν* (Wodan), ὅπως εἶναι γνωστὸς στὴν Γερμανικὴ μυθολογία³.

Ἡ βορειοευρωπαϊκὴ μυθολογία περιέχει πλῆθος ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων θεοτήτων⁴, ὅπως ἐπίσης καὶ πίστιν σὲ πνεύματα, ξωτικά καὶ ἄλλα ὄντα. Τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν παραλλάσσουν στὶς διάφορες κῶρες, ἐνῶ κατ' οὐσίαν πρόκειται γιὰ τοὺς ἴδιους θεοὺς. Τὸ 2003 ἡ νεοπαγανιστικὴ ὀργάνωση - ὀμπρέλα τῆς Δανίας, γνωστὴ μὲ τὸ ὄνομα FORNSIR (ἢ *Asa & Vane Society in Denmark*)⁵, ποὺ ἀνήκει στὸν κλάδο τοῦ Όντινισμοῦ, ἀναγνωρίστηκε ἐπίσημα ὡς θρησκεία⁶, ἔχοντας στὸ ἐξῆς τὶς ἴδιες δυνατότητες ποὺ ἔχουν καὶ οἱ ἄλλες ἀναγνωρισμένες θρησκείες ἐπίσημα στὴν Δανία.

Ὁ Όντινισμὸς εἶναι σήμερα ὑπαρκτὸς στὴν Ἀγγλία, Γερμανία, Γαλλία, Ἰσλανδία, Δανία, Νορβηγία, Σουηδία, Η.Π.Α. καὶ Αὐστραλία.

5) Wicca: Ἀποτελεῖ τὴν πλέον γνωστὴ καὶ διαδεδομένη σύνθεση νεοπαγανισμοῦ καὶ ἀποκρυφισμοῦ⁷, γι' αὐτὸ ὀνομάζεται καὶ λατρεία μαγισσῶν⁸. Πρωτοεμφανίστηκε ἀρχικῶς στὴν Μεγάλῃ Βρετανία, διακρίνεται σὲ ἐπιμέρους κλάδους καὶ εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν κῶρος ὅπου ὁ νεοπαγανισμὸς καὶ ὁ ἀποκρυφισμὸς συνδυάζεται μὲ τὸν φεμινισμὸ. Ἀντικείμενο λατρείας στὴν Γουϊκά εἶναι ἡ «*μεγάλῃ θεὰ ἢ μητέρα γῆ*» μὲ μαγικὸ τελετουργικὸ⁹.

Διακρίνεται σὲ τρεῖς κύριους κλάδους: α) τὴν *Γκαρντνερική*, ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἰδρυτῆ τῆς G.B. Gardner (1884-1964), β) τὴν *Ἀλεξανδρινή*, ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἰδρυτῆ τῆς Alex Sanders (1916-1988), γνωστοῦ στὴν Ἀγγλία καὶ ὡς «*βασιλιὰ τῶν μάγων*»¹⁰, καὶ γ) τὴν *Φεμινιστικὴ*, στὴν ὁποία ἀντικείμενο λατρείας εἶναι ἡ θεὰ Ἄρτεμις στὴν λατινικὴ ἐκδοχὴ τῆς ὡς Diana (στοὺς κύκλους τῆς συμμετέχουν μόνο γυναῖκες νεοπαγανίστριες). Ἡ Γουϊκά σήμερα εἶναι κατ' ἐξοχὴν διαδεδομένη στὶς Η.Π.Α., Μεγάλῃ Βρετανία, καὶ πολὺ λιγότερο σὲ ἄλλες εὐρωπαϊκῆς κῶρες.

6) Σαμανισμός: Πρόκειται γιὰ μορφὴ πρωτογόνου ἀποκρυφισμοῦ καὶ παγανισμοῦ¹¹. προϋποθέτει ὅτι ὁ κόσμος κυριαρχεῖται

ἀπὸ ξωτικά, δαίμονες καὶ φαντάσματα ποὺ περιβάλλουν τὸν ἄνθρωπο καὶ ὅτι τὰ δέντρα, τὰ βουνὰ κ.λ.π. ἔχουν πνεῦμα.

Ὁ Σαμάνος εἶναι μάγος, θεραπευτής, ὁ ὁποῖος μὲ λέξεις, πράξεις, τεχνικές, τελετουργίες, χρησιμοποιοεῖ τις μυστικὲς καὶ ἀπόκρυφες γνώσεις του γιὰ νὰ προστατεύσει τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ κακοποιὰ πνεύματα. Βασικὰ γνωρίσματα ἐπίσης τῶν τεχνικῶν τοῦ σαμάνου εἶναι ἡ ἔκσταση, οἱ σπασμωδικὲς κινήσεις καὶ ἡ δαιμονοληψία. Ἡ βούληση τοῦ σαμάνου ἀποτελεῖ κυρίαρχο παράγοντα ἐξαναγκασμοῦ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν πνευμάτων νὰ πραγματοποιοῦν τις ἐπιθυμίες του.

7) Religio Romana: Ἀποτελεῖ τὴν ἀναβίωση τῆς ἀρχαίας ρωμαϊκῆς θρησκείας. Ἐκφράζει τὸν σύγχρονο Ἰταλικὸ παγανισμό.

8) Romuva: Ἐκφράζει τὴν ἀναβίωση τῆς προχριστιανικῆς παγανιστικῆς λατρείας στὶς χῶρες τῆς Βαλτικῆς καὶ κατ' ἐξοχὴν στὴν Λιθουανία, στὴν ὁποία ἀπὸ τὸ 1995 ἐθεωρεῖτο ἀναγνωρισμένη θρησκεία¹² μὲν, μὴ παραδοσιακὴ δέ, ἐνῶ ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 2002 ἀναγνωρίστηκε ἐπισημῶς ὡς ἰσότιμη μὲ τις ἄλλες γνωστὲς θρησκείες τῆς Λιθουανίας. Πυρῆνες τῆς ἐν λόγῳ νεοπαγανιστικῆς λατρείας συναντᾷ κάποιος σήμερα στὴν Βοστώνη καὶ τὸ Σικάγο τῶν Η.Π.Α., ὅπως καὶ στὸ Τορόντο τοῦ Καναδά.

9) Slavic Communities Union: Συνιστᾷ τὴν σλαβικὴ ρωσικὴ νεοπαγανιστικὴ προσπάθεια γιὰ τὴν ἀναβίωση καὶ ἐπαναφορὰ τῆς προχριστιανικῆς παγανιστικῆς θρησκείας τῶν ἀρχαίων Σλάβων¹³. Νεοπαγανιστικὲς ὁμάδες ὑπάρχουν σὲ ἀρκετὲς μεγάλες ρωσικὲς πόλεις, ὅπως ἐπίσης καὶ στὴν Οὐκρανία, στὴν ὁποία ἡ κατ' ἐξοχὴν νεοπαγανιστικὴ κίνηση ὀνομάζεται « *Pravoslavyya* ».

10) Παγκόσμιο Συνέδριο Ἐθνικῶν Θρησκειῶν (World Congress of Ethnic Religions): Ἰδρύθηκε στὴν Βίλνα τῆς Λιθουανίας τὸν Ἰούλιο τοῦ 1998 ἀπὸ ἐκπροσώπους 16 παγανιστικῶν λατρειῶν ἀντιστοίχων χωρῶν, μὲ σκοπὸ, σύμφωνα μὲ τὴν διακήρυξή τους, « *τὴν βοήθεια ὄλων τῶν ἐθνικῶν θρησκευτικῶν ὁμάδων καὶ κινήσεων νὰ ἐπιβιώσουν καὶ νὰ ἀλληλοὑποστηριχθοῦν* »¹⁴. Κάθε χρόνο πραγματοποιοῦν νεοπαγανιστικοῦ χαρακτῆρα συνέδρια σὲ διάφορες χῶρες. Ὁ Ἑλληνικὸς νεοπαγανισμὸς ἐκπροσωπεῖται στὸ Παγκόσμιο Συνέδριο Ἐθνικῶν Θρησκειῶν ἀπὸ τις νεοπαγανιστικὲς ὀργανώσεις: « *Ἦπατο Συμβούλιο Ἑλλήνων Ἐθνικῶν* », « *Δευκαλίων* » καὶ ἀπὸ τὸ περιοδικὸ « *Διίπετες* ».

Ὁλοκληρώνοντας τὴν ἀναφορά μας στὶς μορφὲς τοῦ σύγχρονου νεοπαγανισμοῦ καὶ πρὶν ἀναφέρουμε τὶς κυριότερες νεοπαγανιστικὲς ὀργανώσεις, συλλόγους καὶ περιοδικά, θεωροῦμε ἀναγκαῖο νὰ ὑπενθυμίσουμε ὅτι γιὰ τὸν ὀρθόδοξο χριστιανὸ ἰσχύει στὸ ἀκέραιο ὅτι κάθε μορφή εἰδωλολατρίας εἶναι μορφή δαιμονολατρίας (Α΄ Κορ. 10, 20· Β΄ Κορ. 6, 16· Α΄ Ἰωάν. 5, 21). Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι μὲ τὴν ἀναβίωση τοῦ Παγανισμοῦ ἐπαναλαμβάνεται σήμερα κατὰ τρόπο τραγικὸ, αὐτὸ πὺν συνέβαινε πρὶν ἀπὸ τὴν ἔλευση τοῦ Θεανθρώπου, τὸ «*ἡπάτων οἱ δαίμονες τοὺς ἀνθρώπους, Θεοῦ τιμὴν ἑαυτοῖς περιτιθέντες*»¹⁵.

Β΄

Νεοπαγανιστικὲς ὀργανώσεις, σύλλογοι καὶ περιοδικά

ΑΕΩΡΟΥΜΕ ἀναγκαῖο νὰ τονίσουμε ἐν προκειμένῳ ὅτι ἡ παροῦσα καταγραφή δὲν ἔχει ἐξαντλητικὸ χαρακτήρα. Κάτι τέτοιο ξεφεύγει ἀπὸ τὰ πλαίσια ἐνὸς ἄρθρου. Ἐνδεικτικῶς θὰ ἀναφέρουμε ὀρισμένες ἀπὸ τὶς δεκάδες νεοπαγανιστικὲς ὀργανώσεις καὶ τὰ ἔντυπά τους. Καὶ τοῦτο γιὰ λόγους ἐνημερωτικoύς, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ καταστῆ τρόπον τινὰ αἰσθητὸ τὸ εὔρος τοῦ προβλήματος καὶ ὁ βαθμὸς τῆς διάβρωσης.

1) Ἑλληνικὲς νεοπαγανιστικὲς ὀργανώσεις

- I. Ὑπατο Συμβούλιο Ἑλλήνων Ἐθνικῶν
- II. Ἐταιρεία Ἀρχαιοελληνικῶν Μελετῶν
- III. Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Ἀρχαιοφίλων
- IV. Μεγάλῃ Ἐθνικῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν Ἑλλήνων
- V. Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Ὀλύμπου
- VI. Δευκαλίων
- VII. Ἐκκλησία τῶν Ἑλλήνων στὸ θρησκεῦμα

2) Δωδεκαθεϊστικὲς ὀργανώσεις τοῦ Ἐξωτερικοῦ

- I. Ἑλλήνιον (Hellenion) (Η.Π.Α.)
- II. The Classical Religion Society (Η.Π.Α.)
- III. Thiasos Olympikos (Η.Π.Α.)
- IV. Thiasos Orphikos (Η.Π.Α.)
- V. Australian Gentile Hellenes (Αὐστραλία)

3) Ἀγγλόφωνες νεοπαγανιστικὲς ὀργανώσεις

- I. The Pagan Federation
- II. Ancient Order of Druids

- III. British Druids Order
- IV. Council of British Druids Orders
- V. Pagan Education Network
- VI. Asartu Folk Assembly
- VII. The Troth
- VIII. The Church of Mithra
- IX. The Nine Houses of Gaia
- X. Pagan Federation of Canada
- XI. Universal Federation of Pagans
- XII. Pagan Alliance
- XIII. Reformed Druids of North America
- XIV. Order of Whiteoak
- XV. The Druid Heritage Society
- XVI. The Isiac Religious Society
- XVII. The Fellowship of Isis
- XVIII. Circle Sanctuary
- XIX. Feraferia

4) Γαλλόφωνες νεοπαγανιστικές οργανώσεις

- I. Antaios
- II. Ecole Druidisme des Gaules

5) Γερμανόφωνες νεοπαγανιστικές οργανώσεις

- I. Germanische Glaubens Gemeinschaft
- II. Allgermanische Heidnische Front
- III. Gemeinde vom Alten Volk
- IV. Keltenhof Kärnten
- V. Deutscher Druiden Orden
- VI. Rabenclan Arbeitskreis der Heiden in Deutschland
- VII. Armanen-Orden
- VIII. Heidnische Gemeinschaft e. V (Berlin)
- IX. Yggdrasil-Kreis
- X. Die Artgemeinschaft-Germanische - Gemeinschaft

6) Ἄλλες νεοπαγανιστικές οργανώσεις

- I. Collectivo Asatrí Iberoamericano (Ἰσπανόφωνη)
- II. The Baltic Romuva (Λιθουανία)
- III. Rodzima Wiara (Πολωνία)
- IV. Foreningen Forn Sed (Νορβηγία)
- V. Nova Roma (Ἰταλική)

VI. The Julian Society

VII. Traditie (Φλαμανδική)

Γ´

Νεοπαγανιστικά περιοδικά

1. Vor Tru Magazine
2. Asatru Today
3. Frostfire
4. Sacred Hoop Magazine
5. Shaman
6. Der Hain. Zeitschrift für Heidentum, Naturreligion und the-
lemitische
7. Green Egg
8. Circle Sanctuary
9. Pagan Dawn
10. Pangaia Magazine
11. New Witch Magazine

(*) Περιοδ. «Ἐφημέριος», Μάρτιος 2004, σελ. 8-11. Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. *Kirchen-Sekten-Religionen*, (Hrgs. G. Schmid - G. O. Schmid), 2003⁷, 431-432.
<http://www.religioustolerance.org/asatru.html>
2. J. Markale, *Die Druiden*, München 1990. M. Sills-Fuchs, *Wiederkehr der Kelten?*, München 1983.
3. F. W. Haack, *Wotans Wiederkehr. Blut-Boden-und Rasse-Religion*, München 1981. F. Hundseder, *Wotans Jünger*, München 1998.
4. Al. Jeremias, *Allgemeine Religions-Geschichte*, München 1918, σελ. 236-239.
5. <http://www.wcer.org/members/europe/Denmark/index.html>
6. Ἔθνος, 7-11-2003.
7. *Handbuch Religiöse Gemeinschaften und Weltanschauungen*, 2000⁵, 588-605. *Kirchen - Sekten - Religionen*, (Hrgs. G. Schmid - G. O. Schmid), 2003⁷, 433-435.
8. Hermann Schulte - Berndt, *Sekte, Kulte, Weltanschauungen*, 2003, σελ. 74. Ἄ.-Ἄ. Μαραβέλια, *Νεοπαγανισμός καὶ τελετουργικὴ μαγεία, στὸ Δρόμοι τῆς Γνώσης*, Θεσσαλονίκη 2001, σελ. 232-248.
9. Starhawk, *The Siral Dance: A Rebirth of the Ancient Religion of the Great Goddess*, San Francisco 1989².
10. *Handbuch Religiöse Gemeinschaften und Weltanschauungen*, ὄπ. π., σελ. 590.
11. Hermann Schulte - Berndt, ὄπ.π., σελ. 83. Πρωτ. Ἄ. Ἀλεβιζοπούλου, *Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὀρθοδοξίας*, τεῦχος Α', Ἀθήνα 1994, σελ. 14-19.
12. <http://www.wcer.org/members/europe/Lithuania/history.html>
13. Al. Jeremias, *Allgemeine Religions-Geschichte*, ὄπ.π., σελ. 234-235. Γ. Ζιάκα, *Θν-*

σκεία καὶ πολιτισμὸς τῶν προϊστορικῶν κοινωνιῶν τῶν ἀρχαίων λαῶν, Θεσσαλονίκη 2002, σελ. 338-341.

14. <http://www.wcer.org/declaration/dec-gr.html>

15. Μεγ. Ἀθανασίου, *Περὶ Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου* 55, ΒΕΠΕΣ, 30, 120.